

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY**zo 16. novembra 2009****k návrhu nariadenia Rady o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu****(CON/2009/95)**

(2009/C 284/02)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) prijala 30. septembra 2009 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Rady o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB zaujať stanovisko je založená na článku 123 ods. 4 tretej vete Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a článku 105 ods. 4 prvej zarážke zmluvy v spojení s článkom 106 ods. 2 zmluvy, nakoľko sa navrhované nariadenie týka technických špecifikácií euromincí. V súlade s článkom 17,5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

Všeobecné pripomienky

Navrhované nariadenie implementuje povinnosť uložení úverovým inštitúciám a ostatným inštitúciám v článku 6 nariadenia Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúceho opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu ⁽²⁾ zabezpečiť pravosť euromincí, ktoré tieto inštitúcie prijímajú a majú v úmysle vrátiť do obehu, ako aj zabezpečiť odhalenie falzifikátov. ECB prijala veľmi podobné opatrenia v súvislosti s povinnosťou tých istých inštitúcií kontrolovať pravosť eurobankoviek podľa nariadenia Rady (ES) č. 1338/2001. Existencia podobnej legislatívy, ktorá sa vzťahuje na inštitúcie zúčastňujúce sa na distribúcii eurobankoviek a mincí verejnosti, pomôže znížiť hrozbu, ktorú pre jednotnú menu predstavuje falšovanie eurobankoviek a mincí.

Na účely navrhovaného nariadenia je rozhodnutie Komisie stavať na existujúcich postupoch a zariadeniach na triedenie mincí, ktoré boli vytvorené na základe odporúčania Komisie 2005/504/ES z 27. mája 2005 o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu ⁽³⁾, určite najlepším spôsobom, ako zabezpečiť kontinuitu s existujúcou dobrou praxou, a tým aj zaručiť účinnosť plánovaných opatrení.

Manipulačné poplatky

Odhliadnuc od článku 8 ods. 2 a ods. 4 navrhovaného nariadenia, ktoré umožňujú členským štátom do určitej miery poskytnúť výnimku z manipulačných poplatkov, ECB má pochybnosti o tom, či stiahnutie manipulačného poplatku vo výške 5 % z nominálnej hodnoty euromincí nevhodných do obehu slúži účelu navrhovaného nariadenia, ktorým je uložiť členským štátom povinnosť stiahnuť nevhodné euromince z obehu. Ako sa uvádza v bode 4 odôvodnenia navrhovaného nariadenia, obeh takýchto nevhodných euromincí „sťažuje ich použitie“ a „môže zmiasť užívateľov, čo sa týka ich pravosti“. Euromince nevhodné do obehu je potrebné z obehu stiahnuť, aby sa zabezpečila spoľahlivá kontrola pravosti euromincí a aby sa znížila možnosť ich falšovania. ECB sa v súvislosti s tým domnieva, že náhrada hodnoty alebo výmena euromincí nevhodných do obehu by nemali byť vo všeobecnosti predmetom manipulačných poplatkov. Ako už bolo zdôraznené v predchádzajúcom stanovisku ECB, uplatnenie poplatku je v rozpore s pojmom zákonného platidla, nakoľko je verejnou úlohou vymeniť zákonné platidlo v plnej hodnote ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ KOM(2009) 459 v konečnom znení.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 184, 15.7.2005, s. 60.

⁽⁴⁾ Pozri stanovisko CON/2009/52. Všetky stanoviská ECB sú uverejnené na internetovej stránke ECB na: <http://www.ecb.europa.eu>

ECB je však toho názoru, že uplatnenie poplatku vo výške 15 % by bolo odôvodnené v prípadoch, keď je objem nevhodných mincí na kontrolu porovnateľne vyšší, v dôsledku anomálií alebo odchýlok od špecifikácií uvedených v článku 9 navrhovaného nariadenia.

V prípadoch, keď ECB odporúča zmenu a doplnenie navrhovaného nariadenia, navrhované znenie je uvedené v prílohe spolu s odôvodnením.

Vo Frankfurte nad Mohanom 16. novembra 2009

prezident ECB
Jean-Claude TRICHET

PRÍLOHA

Navrhované znenie

Znenie, ktoré navrhla Komisia	Zmena a doplnenie, ktoré navrhuje ECB (1)
-------------------------------	---

Zmena a doplnenie 1

Článok 3 ods. 1 navrhovaného nariadenia

Článok 3	Článok 3
<p>„1. Inštitúcie zabezpečia, aby euromince, ktoré prijali a ktoré plánujú vrátiť do obehu, boli odovzdané na overenie pravosti. Túto povinnosť musia uskutočniť:</p> <p>a) hlavne prostredníctvom zariadení na triedenie mincí zo zoznamu zariadení na triedenie mincí na základe článku 5 ods. 3, alebo</p> <p>b) vyškoleným personálom.“</p>	<p>„1. Inštitúcie zabezpečia, aby euromince s nominálnou hodnotou 2 euro, 1 euro a 50 centov, ktoré prijali a ktoré plánujú vrátiť do obehu, boli odovzdané na overenie pravosti. Túto povinnosť musia uskutočniť:</p> <p>a) hlavne prostredníctvom zariadení na triedenie mincí zo zoznamu zariadení na triedenie mincí na základe článku 5 ods. 3, alebo</p> <p>b) vyškoleným personálom.“</p>

Odôvodnenie

ECB navrhuje obmedziť postup overenia pravosti na mince s nominálnou hodnotou najmenej 50 centov (t.j. 2 euro, 1 euro a 50 centové mince). Nakoľko mince s nominálnou hodnotou 20 centov a menej nesú veľmi nízke riziko, že budú falšované vzhľadom na ich nízku hodnotu v porovnaní s i) hodnotou kovu, a ii) nákladmi na falšovanie. Predloženie všetkých mincí na overenie pravosti by predstavovalo skutočnú záťaž pre inštitúcie, čo môže byť neodôvodnené hodnotou predmetných mincí.

Zmena a doplnenie 2

Článok 4 ods. 1 navrhovaného nariadenia

Článok 4	Článok 4
<p>„1. Inštitúcie sú povinné testovať zariadenia na triedenie mincí prostredníctvom určených vnútroštátnych orgánov alebo Európskym vedecko-technickým centrom (EVTC) použitím detekčného testu. Takýto test musí byť navrhnutý tak, aby zabezpečil, že zariadenia na triedenie mincí dokážu vyradiť známe typy sfalšovaných mincí a ostatné minciam podobné predmety nesplňajúce normy pravých euromincí.“</p>	<p>„1. Inštitúcie sú povinné testovať používajú iba tie typy zariadení na triedenie mincí, ktoré prešli detekčným testom prostredníctvom vykonaným určenými vnútroštátnymi orgánmi alebo Európskym vedecko-technickým centrom (EVTC) použitím detekčného testu. Takýto test musí byť navrhnutý tak, aby zabezpečil, že zariadenia na triedenie typu mincí dokážu vyradiť známe typy sfalšovaných mincí, a ostatné minciam podobné predmety nesplňajúce normy pravých euromincí a euromince nevhodné do obehu.“</p>

Odôvodnenie

ECB sa domnieva, že uloženie povinnosti inštitúciám, aby používali zariadenia na triedenie mincí, ktoré prešli detekčným testom, je logickejšim prístupom. Umožnilo by to, aby boli zariadenia na triedenie mincí, ktoré už raz boli úspešne testované, použité viacerými inštitúciami, t. j. nebolo by potrebné znovu uskutočniť test pre každú ďalšiu inštitúciu. Takáto úprava by aj viac korešpondovala s článkom 5 navrhovaného nariadenia, ktorý ustanovuje, že detekčné testy môžu byť vykonané v objektoch výrobcu, kde sa nachádzajú zariadenia, a že Komisia na svojej internetovej stránke zverejní konsolidovaný zoznam všetkých úspešne testovaných zariadení na triedenie mincí. Navyše, ECB navrhuje obmedzenie detekčného testu na typy zariadení na triedenie mincí (t.j. zariadenia zdieľajúce rovnaké technické vybavenie, programové vybavenie a hlavné funkcionality), nakoľko by uvedené malo byť dostatočné na zabezpečenie, aby všetky zariadenia na triedenie mincí rovnakého typu splňali požiadavky navrhovaného nariadenia.

Navyše podľa článku 2 písm. b) navrhovaného nariadenia sú euromince nevhodné do obehu vymedzené ako tie, ktoré sú vyradené v procese overovania pravosti. Preto by malo znenie článku 4 ods. 1 navrhovaného nariadenia jasne vymedziť, že zariadenia na triedenie mincí predložené na detekčné testy, musia identifikovať aj euromince nevhodné do obehu.

Znenie, ktoré navrhla Komisia

Zmena a doplnenie, ktoré navrhuje ECB (1)

Zmena a doplnenie 3

Článok 6 ods. 3 navrhovaného nariadenia

<p>Článok 6</p> <p>„3. Každoročný počet preverených zariadení v každom členskom štáte musí byť taký, že objem euromincí triedených týmito zariadeniami počas tohto roka predstavuje minimálne tretinu celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných týmto členským štátom od zavedenia euromincí do konca predchádzajúceho roka. Počet preverených zariadení musí byť vypočítaný na základe objemu troch euromincí s najvyššou nominálnou hodnotou, ktoré sú určené do obehu.“</p>	<p>Článok 6</p> <p>„3. Každoročný počet preverených zariadení v každom členskom štáte musí predstavovať 10 % celkového počtu zariadení inštalovaných v danom členskom štáte alebo byť taký, že objem euromincí triedených týmito zariadeniami počas tohto roka predstavuje minimálne tretinu celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných týmto členským štátom od zavedenia euromincí do konca predchádzajúceho roka. V druhom z uvedených prípadov musí byť počet preverených zariadení musí byť vypočítaný na základe objemu troch euromincí s najvyššou nominálnou hodnotou, ktoré sú určené do obehu.“</p>
---	--

Odôvodnenie

ECB je toho názoru, že členské štáty by mali mať možnosť vybrať si spôsob, akým chcú kontrolovať zariadenia na triedenie mincí, ktoré sú inštalované na ich území, a to buď uplatnením metódy výpočtu stanovenej v navrhovanom nariadení alebo vykonaním kontrol určitého percenta týchto zariadení na triedenie mincí. Nakoľko sú mince v obehu v eurozóne, pohyb mincí z jedného členského štátu do iného môže významne ovplyvniť objem mincí v obehu v členskom štáte. Niektoré členské štáty preto môžu považovať za vhodnejšie kontrolovať zariadenia na triedenie mincí nezávisle od kumulovaného čistého objemu mincí nimi vydaných. V oboch prípadoch by bol počet zariadení na triedenie mincí preverených členskými štátmi dostatočný na zabezpečenie riadnej kontroly spôsobilosti inštitúcií vykonávať overovanie pravosti euromincí.

Zmena a doplnenie 4

Článok 8 navrhovaného nariadenia

<p>Článok 8</p> <p>„1. Manipulačný poplatok 5 % z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí nevhodných do obehu musí byť stiahnutý z náhrady alebo výmeny týchto euromincí. Manipulačný poplatok musí byť navýšený o ďalší 15 % poplatok z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí v prípade, že je prekontrolované celé vrečko alebo škatuľa, ako je to uvedené v článku 10.</p> <p>2. Členské štáty môžu poskytnúť všeobecné výnimky z manipulačných poplatkov v prípadoch, keď odovzdávajúce právne alebo fyzické osoby úzko a pravidelne spolupracujú s poverenými vnútroštátnymi orgánmi pri sťahovaní sfalšovaných euromincí a mincí nevhodných do obehu.</p> <p>3. Prepravné a súvisiace náklady musí niesť odovzdávajúca právnická alebo fyzická osoba.</p> <p>4. Bez toho, aby bola dotknutá výnimka stanovená v odseku 2, od manipulačného poplatku môže byť každý rok oslobodený maximálne jeden kilogram každej nominálnej hodnoty euromincí nevhodných do obehu na jednu právnickú alebo fyzickú osobu.“</p>	<p>Článok 8</p> <p>„1. Manipulačný poplatok 5 % z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí nevhodných do obehu musí byť stiahnutý z náhrady alebo výmeny týchto euromincí. Manipulačný poplatok musí byť navýšený o ďalší 15 % z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí nevhodných do obehu musí byť stiahnutý z náhrady alebo výmeny týchto euromincí v prípade, že je prekontrolované celé vrečko alebo škatuľa, ako je to uvedené v článku 10 ods. 2.</p> <p>2. Členské štáty môžu poskytnúť všeobecné výnimky z manipulačných poplatkov v prípadoch, keď odovzdávajúce právne alebo fyzické osoby úzko a pravidelne spolupracujú s poverenými vnútroštátnymi orgánmi pri sťahovaní sfalšovaných euromincí a mincí nevhodných do obehu.</p> <p>3. Prepravné a súvisiace náklady musí niesť odovzdávajúca právnická alebo fyzická osoba.</p> <p>4. Bez toho, aby bola dotknutá výnimka stanovená v odseku 2, od manipulačného poplatku môže byť každý rok oslobodený maximálne jeden kilogram každej nominálnej hodnoty euromincí nevhodných do obehu na jednu právnickú alebo fyzickú osobu.</p>
---	---

Znenie, ktoré navrhla Komisia	Zmena a doplnenie, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾
-------------------------------	--

Odôvodnenie

Pozri odsek o manipulačnom poplatku vyššie.

Zmena a doplnenie 5

Článok 14 navrhovaného nariadenia

<p>Článok 14</p> <p>„Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v <i>Úradnom vestníku Európskej únie</i>.</p> <p>Uplatňuje sa od 1. januára 2012.</p> <p>Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.“</p>	<p>Článok 14</p> <p>„Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v <i>Úradnom vestníku Európskej únie</i>.</p> <p>Uplatňuje sa od 1. januára 2012.</p> <p>Členské štáty, ktoré majú v deň účinnosti tohto nariadenia prijaté opatrenia implementujúce odporúčanie Komisie 2005/504/ES, môžu však naďalej uplatňovať tieto opatrenia počas prechodného obdobia troch rokov od 1. januára 2012.</p> <p>Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.“</p>
--	--

Odôvodnenie

Navrhované nariadenie by malo povoliť dočasné zachovanie platnosti dobre osvedčených vnútroštátnych postupov, ktoré vychádzajú z odporúčania Komisie 2005/504/ES, berúc do úvahy najmä investície vynaložené v spojitosti s inštaláciou zariadení na triedenie mincí v členských štátoch, ktoré implementovali odporúčanie Komisie.

⁽¹⁾ Tučným písmom sa označuje text, ktorý ECB navrhuje vložiť. Preškrtnutým písmom sa označuje text, ktorý ECB navrhuje vypustiť.